

Kłamstwo w wieku przedszkolnym

Kłamstwo jest zjawiskiem nagminnym wśród dzieci jak i dorosłych. Jest jednym z problemów wychowawczych. Dzieci w wieku przedszkolnym bardzo często fantazjują, lubią opowiadać nieprawdopodobne historie. Obdarzone są one bujną wyobraźnią, potrafią zmyślać różne fakty i zdarzenia, które nie zachodziły w rzeczywistości. Inspiracją dla tych opowieści są obejrzone filmy, bajki czy opowiadania fantastyczne, których wysłuchały. Są to po prostu wytwory fantazji marzeń i wyobraźni dziecka.

Pierwsze kłamstwa mogą pojawić się już ok. 3 roku życia. Są one zazwyczaj naiwne, bardzo proste, spowodowane chęcią wprowadzenia dorosłej osoby w błąd w celu uzyskania korzyści, nagrody lub uniknięcia przykrości np.: dziecko nie chce się myć czy też jeść i wymyśla, że go boli brzuch itp. Wprawdzie są to małe kłamstwa, ale jeżeli dziecko zauważy, że takie zmyślanie przynosi mu korzyści to coraz częściej będzie wykorzystywać je w swoim postępowaniu.

Dzieci 5-6 letnie potrafią już w sposób zaplanowany wprowadzić drugiego człowieka w błąd. Prawie w każdej grupie przedszkolnej znajdzie się tzw. mistrz kłamstwa, który potrafi zmyślać w taki sposób, że dorosłym trudno stwierdzić czy kłamie czy też mówi prawdę. Dzieci te obdarzone są dużą fantazją, pomysłowością oraz posiadają bogaty zasób słownictwa.

Przyczyny kłamstwa:

- naśladownictwo dorosłych,
- strach-dziecko boi się surowej kary za przewinienia lub po prostu za niespełnienie wymagań,
- wstyd,
- rodziny w których dziecko nie czuje się ważne i szanowane, rodzice lekceważą problemy dzieci tłumacząc, że nie mają czasu lub są zmęczeni,
- choroba w rodzinie- dominacja osoby chorej.

Zwalczanie kłamstwa u dzieci polega najczęściej na stosowaniu surowych represji, co w rzeczywistości może jeszcze bardziej nasilać to zjawisko.

Okoliczności kłamstwa:

- lęki i obawy w życiu dziecka,
- nadmierne wymagania wobec dziecka,
- niezgodność lub niestałość wymagań wobec dziecka,
- konflikty norm postępowania i wzorów osobowych z jakimi spotyka się dziecko.

Właściwe postawy rodziców sprzyjają kształtowaniu się u dzieci pożądanых zachowań. Do takich postaw zaliczamy:

- akceptacja dziecka

- współdziałanie z dzieckiem
- dawanie dziecku rozumnej swobody
- uznanie praw dziecka.

Niewłaściwe postawy rodziców powodują ujemne skutki wychowawcze. Do takich należą:

- postawa odtrącająca
- postawa unikająca
- postawa nadmiernie chroniąca
- postawa nadmiernie wymagająca.

Jaki styl wychowania funkcjonuje w rodzinie, taki również zaczyna funkcjonować w zachowaniu dziecka.

Mówienie prawdy zapewnia zgodne współżycie oraz zaufanie bez którego trudne byłoby codzienne życie człowieka.

Wpływ rodziny na rozwój dziecka

Rodzina jest bardzo ważnym elementem dla prawidłowego rozwoju dziecka. Od rodziców dziecko uczy się postaw oraz wzorów zachowań. Rodzice jako pierwsi zaspokajają potrzeby dziecka, uczą je jak należy to czynić. Tylko mądry rodzic potrafi wnikliwie poznać swoje dziecko i systematycznie je obserwować. Od stopnia zrozumienia i zaspokojenia potrzeb dzieci przez rodziców zależy ich późniejszy rozwój umysłowy, emocjonalny i społeczny.

Współczesna rodzina jest podatna na wiele negatywnych wpływów otoczenia. Aby dziecko wyrosło na mądrego człowieka, rodzice powinni już od najmłodszych lat stosować odpowiednie metody wychowawcze. Przedszkole ma szansę uzupełniać oddziaływanie wychowawcze domu rodzinnego, wspierać i pobudzać rozwój dziecka, jego zainteresowania i uzdolnienia.

Zainteresowanie rodziców dzieckiem w wieku przedszkolnym jest bazą na której można budować współpracę i współdziałanie dla dobra dziecka.

Jeśli dziecko jest odrzucone, niekochane, to niekorzystnie wpływa to na rozwój jego osobowości w sferze uczuciowej. Dziecko ma słabiej rozwiniętą mowę, ma problemy ze swoim zachowaniem. Czasami nie potrafi porozumieć się z otoczeniem, ma problemy z nauką. Dla prawidłowego rozwoju osobowości dziecka istotne jest zaspokojenie potrzeby uznania, która wiąże się z pozytywną oceną, dostrzeganiem osiągnięć, zauważeniem dobrych chęci, dobrej woli dziecka w tym co robi.

W rodzinach o prawidłowym systemie wychowawczym dziecko jest akceptowane i mobilizowane do korzystnych zachowań. Pozytywne oceny osiągnięć dziecka, jego zaangażowanie tworzą w jego świadomości poczucie własnej wartości. Negatywne oceny powinny dotyczyć tylko konkretnej sytuacji np. niewłaściwego zachowania.

Ogromną rolę dla rozwoju umysłowego dziecka odgrywa czas spędzony wspólnie z rodzicami. Zabawy, gry, wspólne wyjście na basen, spacer do parku, sprzyjają relaksowi i umacniają pożądane działania dziecka.

Troszcząc się o prawidłowy rozwój dziecka w każdej jego sferze ważne jest, aby rodzice zdawali sobie sprawę ze swoich zadań wobec dziecka. Jego potrzeby w zakresie biologicznym, psychicznym czy emocjonalnym oraz mądre zaspokajanie ich wpłynie pozytywnie na rozwój osobowości dziecka w przyszłości.